

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија

<http://fmu.ukim.edu.mk/>

тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ПО СОЛО ПЕЕЊЕ

2022/2023

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО СОЛО ПЕЕЊЕ

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	1Д901-22	Соло пеење 1	I	2	0	9
2.	1К111	Пијано 1	I	1	0	4
3.	1Т255	Хармонија со хармонска анализа 1	I	2	0	4
4.	1Т001	Солфеж 1	I	2	0	4
5.	1Т141	Историја на музиката 1	I	2	0	3
6.	1Т131	Хорско пеење 1	I	4	0	3
7.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
8.	1Д902-22	Соло пеење 2	I	2	0	9
9.	1К112	Пијано 2	II	1	0	4
10.	1Т256	Хармонија со хармонска анализа 2	II	2	0	4
11.	1Т002	Солфеж 2	II	2	0	4
12.	1Т142	Историја на музиката 2	II	2	0	3
13.	1Т132	Хорско пеење 2	II	4	0	3
14.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	1Д903-22	Соло пеење 3	III	2	0	9
2.	1К113	Пијано 3	III	1	0	4
3.	1Т177	Основи на музичките форми со анализа 1	III	2	0	4
4.	1Т003	Солфеж 3	III	2	0	4
5.	1Т143	Историја на музиката 3	III	2	0	3
6.	1Т133	Хорско пеење 3	III	4	0	3
7.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
8.	1Д904-22	Соло пеење 4	IV	2	0	9
9.	1К114	Пијано 4	IV	1	0	4
10.	1Т178	Основи на музичките форми со анализа 2	IV	2	0	4
11.	1Т004	Солфеж 4	IV	2	0	4

12.	1T144	Историја на музиката 4	IV	2	0	3
13.	1T134	Хорско пеење 4	IV	4	0	3
14.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				30	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1Д905-22	Соло пеење 5	V	2	0	11
2.	1Д531	Вокално студио 1	V	2	0	3
3.	1Д441	Методика на наставата по соло пеење 1	V	2	0	4
4.	1Д601	Историја на вокалната уметност со литература 1	V	2	0	3
5.	1Т135	Хорско пеење 5	V	4	0	3
6.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
8.	1Д906-22	Соло пеење 6	VI	2	0	11
9.	1Д532	Вокално студио 2	VI	2	0	3
10.	1Д442	Методика на наставата по соло пеење 2	VI	2	0	4
11.	1Д602	Историја на вокалната уметност со литература 2	VI	2	0	3
12.	1Т136	Хорско пеење 6	VI	4	0	3
13.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				32	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1Д907-22	Соло пеење 7	VII	2	0	11
2.	1Д533	Вокално студио 3	VII	2	0	3
3.	1Д443	Методика на наставата по соло пеење 3	VII	2	0	4
4.	1Д501	Сценски движења со танци 1	VII	2	0	3
5.	1Д521	Основи на актерска игра 1	VII	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.	1Д908-22	Соло пеење 8	VIII	2	0	11

9.	1Д534	Вокално студио 4	VIII	2	0	3
10.	1Д444	Методика на наставата по соло пеење 4	VIII	2	0	4
11.	1Д502	Сценски движења со танци 2	VIII	2	0	3
12.	1Д522	Основи на актерска игра 2	VIII	2	0	3
13.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Листа на изборни предмети

**листата на активни изборни предмети се објавува пред почетокот на секоја учебна година*

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	1Т137	Хорско пеење 7	VII	2	0	3	ФМУ
2.	1Т138	Хорско пеење 8	VIII	2	0	3	ФМУ
3.	1И501	Естетика на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
4.	1И502	Естетика на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
5.	1И503	Естетика на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
6.	1И504	Естетика на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
7.	1И311	Аудиовизија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
8.	1И312	Аудиовизија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
9.	1И313	Аудиовизија 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
10.	1И314	Аудиовизија 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
11.	1И309	Нотографија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
12.	1И310	Нотографија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
13.	1Т231	Македонски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
14.	1Т232	Македонски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
15.	1Т241	Светски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
16.	1Т242	Светски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ

17.	1Т711	Социологија на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
18.	1Т712	Социологија на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
19.	1Т145	Историја на музиката 5	V, VII	2	0	3	ФМУ
20.	1Т146	Историја на музиката 6	VI, VIII	2	0	3	ФМУ
21.	1И203	Педагогија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
22.	1И204	Педагогија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
23.	1И201	Психологија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
24.	1И202	Психологија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
25.	1И211	Вокална полифонија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
26.	1И212	Вокална полифонија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
27.	1Т281	Електронска музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
28.	1Т282	Електронска музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
29.	1Т261	Основи на дигиталното архивирање 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
30.	1Т262	Основи на дигиталното архивирање 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
31.	1Т341	Основи на методологија на научното истражување 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
32.	1Т342	Основи на методологија на научното истражување 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
33.	1И301	Вовед во музичкиот менаџмент 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
34.	1И302	Вовед во музичкиот менаџмент 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
35.	1Т441	Теорија на изведбата 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
36.	1Т442	Теорија на изведбата 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
37.	1Т443	Теорија на изведбата 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
38.	1Т444	Теорија на изведбата 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
39.	1Т841	Традиционално пеење 1	I, III, V, VII	1	0	3	ФМУ
40.	1Т842	Традиционално пеење 2	II, IV, VI, VIII	1	0	3	ФМУ

41.	1T911	Биг бенд 1 (по избор на наставникот)	I, III, V, VII	4	0	3	ФМУ
42.	1T912	Биг бенд 2 (по избор на наставникот)	II, IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
43.	1T913	Биг бенд 3 (по избор на наставникот)	III, V, VII	4	0	3	ФМУ
44.	1T914	Биг бенд 4 (по избор на наставникот)	IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ПРВА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 1			
2.	Код	1Д901-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	9
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Ѓиновска – Илкова,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнители соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како професионални хорски пејачи.				
11.	Содржина на предметната програма: - вежби за дишење - вежби за импостација на гласот - совладување соодветен репертоар (старокласични арии, песни од автори од 19 и 20 век)				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	9ECTS x 30 часови = 270 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 15 + 225= 270			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови	
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)		15 часови *согласно одлука на ННУС	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање		225 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една песна од автори од 17. и 18. век ✓ Една песна од автори од 19. и 20. век 4. Програмата се изведува на памет			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 1			
2.	Код	1K111			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф. м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски),		/ часови

			семинари, тимска работа				
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи			/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи			45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко						
	17.1.	Тестови			/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			10 бодови		
	17.4.	Завршен испит			90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала (до четири предзнака) ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација.				
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .				
		2.					
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
		3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија со хармонска анализа 1			
2.	Код	1T255			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметост - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Сите инструменти, Соло пеење: прва година/прв семестар Етномузикологија: втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија и истите да ги применат во аналитичкиот пристап на делата од трите стилски епохи: барок, класицизам и романтизам, во рамките на кои што се одвива нивниот едукативен процес и во најголем дел нивниот уметнички ангажман.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со историскиот развој на хармонското мислење низ трите стилски епохи во кои се создава и развива тоналниот систем (барок, класицизам, романтизам) и неговата улога во музичкото творештво. Квинтакорди како носители на хармонските постапки, положба, слог и фактура, функционална припадност, односи помеѓу квинтакордите, каденци, хармонски и мелодиски ритам, синкопирана хармонија, сектакорди, обележување на бас, квартсектакорди, мелодиски мол и фригиска каденца, доминантен септакорд, споредни септакорди во дур и во мол, мол-дур, секвенци, доминантен нонакорд.				
12.	Методи на учење: Предавања, аудио-видео презентации, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+75 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови

		16.3.	Домашно учење – задачи			75 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		2.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		3.	Despić, Dejan	Harmonska analiza	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987

		4.	Despić, Dejan	Opažanje tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981
		5.	Piston, Walter	Harmony	New York/London: W.W. Norton & Company	1962

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 1			
2.	Код	1T001			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас , Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120			
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови

	активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 1			
2.	Код	1T141			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / прв семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историскиот развој, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до епохата на музичката Ренесанса во западно-европската музика, т.е. до крајот на XVI век.				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски),		/ часови

	активности		семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
		22.2.	Дополнителна литература			

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 1			
2.	Код	1T131			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година/прв семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навивкување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навивкување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како а capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.				

12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 60 часови = 180 часови			
14.	Распределба на расположивото време		60+60+60 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			60 часови
		16.2.	Самостојни задачи			/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				/ бодови
	17.3.	Активност и учество				80 бодови
	17.4.	Завршен испит				20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација, јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 2			
2.	Код	1Д902-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	9
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Соло пеење 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнители соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како професионални хорски пејачи.				
11.	Содржина на предметната програма: - вежби за проширување на опсегот на гласот - вежби за изедначување на вокалите - совладување соодветен репертоар (старокласични арии, композиции од славјански автори, оперски арии)				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	9ECTS x 30 часови = 270 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 15 + 225= 270			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)		15 часови *согласно одлука на ННУС
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање		225 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4	Завршен испит		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)				
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)				
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една песна од автори од 17. и 18. век ✓ Една песна по слободен избор ✓ Една оперска арија по слободен избор 4. Програмата се изведува на памет					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.				
		2.					
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
		3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 2
2.	Код	1K112
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови		/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Завршен испит		90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)				
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Класична соната (еден став)					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација.					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .				
		2.					
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.					
		2.					
		3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија со хармонска анализа 2			
2.	Код	1T256			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година	Сите инструменти, Соло пеење: прва	7.	Број на ЕКТС-	4

	/семестар	година/втор семестар Етномузикологија: втора година/четврти семестар		кредити	
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија со хармонска анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија и истите да ги применат во аналитичкиот пристап на делата од трите стилски епохи: барок, класицизам и романтизам, во рамките на кои што се одвива нивниот едукативен процес и во најголем дел нивниот уметнички ангажман.				
11.	Содржина на предметната програма: Дијатонски модулации: континуиран и дисконтинуиран премин од тоналитет во тоналитет како значајна придобивка на тоналниот систем во микро и макро формални целини. Дијатонски модулации од дур во дур, од дур во мол, од мол во мол и од мол во дур. Модулации врз основа на фригиско движење. Модулации со помош на енхармонска замена на квинтакордите. Анализа на соодветни примери во кои се изведуваат дијатонски модулации и нивно звучно претставување на пијано. Хроматско движење и алтерација, хроматска квинтна и хроматска терцна сродност, несродни акорди во хроматиката, вонтонални доминанти. Хроматски модулации: хроматски модулации со помош на хроматска квинтна сродност, хроматски модулации со помош на хроматска терцна сродност, хроматски модулации со помош на хроматска промена на склопот на акордот. Рекапитулација на хроматските модулации. Наполитански секстакорд и модилации со помош на наполитанскиот секстакорд. Анализа на соодветни примери во кои се изведуваат хроматски модулации, како и на сите мелодиско-хармонски појави значајни за профилот, претставени низ теориски, аналитички и аудитивен пристап.				
12.	Методи на учење: Предавања, аудио-видео презентации, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+75 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	75 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		2.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		3.	Despić, Dejan	Harmonska analiza	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987
		4.	Despić, Dejan	Opažanje tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981
		5.	Piston, Walter	Harmony	New York/London: W.W. Norton & Company	1962

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 2			
2.	Код	1T002			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас , Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен и вовед во двогласен				
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		90 часови

17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	Intoniranje intervala	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	Intonacija	Beograd	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 2
2.	Код	1T142

3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / втор семестар, Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Епохата на музичкиот Барок во западно-европската музика, од почетокот на 17-тиот до половината на 18-тиот век.				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови

17 .	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18 .	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19 .	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20 .	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21 .	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22 .	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 2			
2.	Код	1T132			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	<u>Задолжителен:</u> прва година/втор семестар <u>Изборен:</u> во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навивкување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навивкување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како а capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			60 часови
		16.2.	Самостојни задачи			/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				/ бодови
	17.3.	Активност и учество				80 бодови
	17.4.	Завршен испит				20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самовалуација, јавни настани.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ВТОРА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 3
2.	Код	1Д903-22
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	9
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Соло пеење 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнители соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како професионални хорски пејачи.				
11.	Содржина на предметната програма: - Технички вежби (вежби за вокали, дишење, волумен и опсег на гласот, колоратурни карактери, технички колоратурни вежби, речитативи) - совладување соодветен репертоар (стари мајстори, соло-песни од автори од германско говорно подрачје, слободен избор на оперски арии)				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	9ECTS x 30 часови = 270 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 15 + 225= 270			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)	15 часови *согласно одлука на ННУС	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	225 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава.		

		2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една композиција од стар мајстор ✓ Една оперска арија по слободен избор 4. Програмата се изведува на памет				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација, претставување на студентите на јавни настани, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 3			
2.	Код	1K113			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 2		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.			
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса	

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на музичките форми со анализа 1			
2.	Код	1T177			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска Димитровска Проф. м-р. Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги запознае студентите со основните типови градби и форми на музичките дела и да ги оспособи истите да ги препознаваат и анализираат, врз основа на што би ја формирале драматуршката линија на нивната изведба, со цел сознанијата и вештините од таа област да ги применат во својата понатамошна работа како музички исполнители и наставници по наведените инструменти и соло пеење.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на музичките форми, методологија на анализа на музичките форми,				

	реченица, период, реченица-период, прости и развиени едноделни форми, проста дводелна, проста дводелна репризна и проста троделна форма, сложена троделна форма.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, анализи на соодветни дела на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични задачи, практична работа дома, тимска работа, изработка на испитни барања, учење низ пракса.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+25+25+40 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	25 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			96 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			4 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: - Редовно посетување на наставата, не повеќе од 4 отсуства За полагање завршен испит: - Освоени минимум 25 бода во текот на семестарот од сите форми на активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Авторизирани предавања по музички форми		
		2.	В. Перичиќ- Д. Сковран	Наука за музичките форми	Универзитет уметности, Београд	1991
		3.	Б. Поповиќ	Музичка форма или смисол во музиката	Културни центар Београда, едиција Clio	1998

22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Б. Асафјев	Музичката форма како процес	Госиздат, Москва	1930
	2.	Б. Валас	Музичката структура и изведбата	Yale University, New Haven	1989
	3.	Б. Валас	Формата во музиката	Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey	1986

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 3			
2.	Код	1T003			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија - насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија - насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: Втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник, изведувач-соло пејач): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови, промена на темпо, вежби во Це-клучеви. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен, двогласен.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			

14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 3			
2.	Код	1T143			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / трет семестар Изборен: втора, трета и четврта година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на преткласичниот период, до првата генерација германски музички романтичари (вклучително: Ф. Шуберт, К. М. Вебер, Р. Шуман, Ф. Менделсон).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 3			
2.	Код	1T133			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење, Пијано. Изборен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Хармоника, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година/трет семестар Изборен: втора, трета и четврта година во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навивнување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навивнување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како a capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		60 часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови

		16.3.	Домашно учење – задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			80 бодови	
	17.4.	Завршен испит			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самовалуација, јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 4			
2.	Код	1Д904-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	9
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Соло пеење 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнители соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како				

	професионални хорски пејачи.			
11.	Содржина на предметната програма: - технички вежби по избор на наставникот - совладување соодветен репертоар (стари мајстори, соло-песни од автори од германско говорно подрачје, слободен избор на оперски арии)			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	9ECTS x 30 часови = 270 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 15 + 225= 270		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)	15 часови *согласно одлука на ННУС
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	225 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една композиција од стар мајстор ✓ Една оперска арија по слободен избор ✓ Една соло-песна од автор од германско говорно подрачје 4. Програмата се изведува на памет	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.		
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
		3.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 4			
2.	Код	1K114			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски				

	интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Завршен испит	90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Класична соната (два става) или варијации		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се			

			прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 4			
2.	Код	1T004			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија - насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија - насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник, изведувач-соло пејач): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови, промена на темпо, вежби во Це-клучеви, полиритмија и полиметрија МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар, музички појави на 20. век, вежби во Це-клучеви и промена на клучеви). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен, двогласен и вовед во тригласен.				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				

13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на музичките форми со анализа 2				
2.	Код	1T178				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска Димитровска Проф. м-р. Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Основи на музичките форми со анализа 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги запознае студентите со основните типови градби и форми на музичките дела и да ги оспособи истите да ги препознаваат и анализираат, врз основа на што би ја формирале драматуршката линија на нивната изведба, со цел сознанијата и вештините од таа област да ги применат во својата понатамошна работа како музички исполнители и наставници по наведените инструменти и соло пеење.					
11.	Содржина на предметната програма: Остинантни и неостинантни, строги и слободни, орнаментални и карактерни варијации, принципи на варирање, варијации на оригинална или позајмена тема, варијации на една, две и повеќе теми, варијации без тема, форма на втор и трет план кај варијациите, принципи на анализа на варијационен циклус. Просто, преодно и сложено рондо, класично и сонатно рондо, рондо со една, две или три епизоди.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, анализи на соодветни дела на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични задачи, практична работа дома, тимска работа, изработка на испитни барања, учење низ пракса.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			/ часови
		16.2.	Самостојни задачи			45 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			45 часови

17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: - Редовно посетување на наставата, не повеќе од 4 отсуства За полагање завршен испит: - Освоени минимум 25 бода во текот на семестарот од сите форми на активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Авторизирани предавања по музички форми		
		2.	В. Перичиќ- Д. Сковран	Наука за музичките форми	Универзитет уметности, Београд	1991
		3.	Б. Поповиќ	Музичка форма или смисол во музиката	Културни центар Београда, едиција Clio	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Асафјев	Музичката форма како процес	Госиздат, Москва	1930
		2.	Б. Валас	Музичката структура и изведбата	Yale University, New Haven	1989
		3.	Б. Валас	Формата во музиката	Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey	1986

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 4
2.	Код	1T144

3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / четврти семестар Изборен: втора, трета и четврта година/летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на словенските народи во првата половина на 19-тиот век, до француската музика од втората половина на 19-тиот век (вклучително со неа - без музички импресионизам).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови		90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	

	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 4
2.	Код	1T134
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење, Пијано. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање,

		Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Хармоника, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година/четврти семестар Изборен: втора, трета и четврта година во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навивнување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навивнување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како и capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		60 часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко				

	17.1.	Тестови			/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови		
	17.3.	Активност и учество			80 бодови		
	17.4.	Завршен испит			20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			До 50 бода	5 (пет) (F)		
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студенски анкети, самоевалуација, јавни настапи.			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.				

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ТРЕТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 5			
2.	Код	1Д905-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Гиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на	Положен испит од Соло пеење 4			

	предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнители соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како професионални хорски пејачи.			
11.	Содржина на предметната програма: - Технички вежби (вежби за вокали, дишење, волумен и опсег на гласот, колоратурни карактери, технички колоратурни вежби, речитативи) - совладување соодветен репертоар (стари мајстори, соло-песни, слободен избор на оперски арии)			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+285 = 330		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)	15 часови *согласно одлука на ННУС
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	285 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една композиција по слободен избор од било која епоха (може и оперска арија) ✓ Една оперска арија по слободен избор 4. Програмата се изведува на памет	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Вокално студио 1			
2.	Код	1Д531			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Оркестарско диригирање, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање: четврта година / седми семестар Соло пеење: трета година / петти семестар.	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф.м-р Борјан Цанев, проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основната цел и задача на предметот ВОКАЛНО СТУДИО првенствено е совладување на оперските партитури и изучување на комплетни оперски улоги, соодветни на видот на гласот на студентот и изучување на различни ораториумски форми (кантати, ораториуми, пасии, миси). На тој начин, преку изучувањето на оперската и ораториумската драматургија и практичните вежби најефективно и одблизу се запознава музичката оперска и ораториумска литература. Преку оваа предметна програма студентот (музичарот) треба да добие јасна претстава за процесот на подготовка на едно оперско или ораториумско дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед, оперни форми, практични вежби, основни поими за стил во оперното творештво и карактеристики на одделни стилови, изучување на делови од оперски улоги.				

12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+40+20=90 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови		
		16.3.	Домашно учење - вежбање	20 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот), покажана активност и совладување на предвидената наставна програма.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната оперска и ораториумска музичка литература од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, способностите и афинитетот на секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по соло пеење 1			
2.	Код	1Д441			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката по соло пеење како наука и да ги воведо во педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за соло пеење. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по соло пеење во музичко образовните институции во РС Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за соло пеење. Предуслови за изучување на соло пеењето. Специфики на почетната настава по соло пеење. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата по соло пеење. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата по соло пеење. Запознавање со специфичните дидактички принципи и постапки во наставата по соло пеење и нивна примена. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од подагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, учење дома				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање		90 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			<u>За потпис</u> - Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Анкетни листови, самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cvejic, Nikola.	<i>Savremeni belkanto</i>	Beograd	1980
		2.	Cvejic, Nikola.	<i>Nijedan dan bez solo pjevanja</i>	Novi Sad	1994
		3.	Шуплевски, Драган.	<i>Хорско пеење</i>	Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на вокалната уметност и литература 1
2.	Код	1Д601
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеене <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија, Етномузикологија, Композиција, Оркестарско диригирање, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Хорна, Труба, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти
4.	Организатор на	Факултет за музичка уметност- Скопје

	студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година/петти семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со почетоците и историскиот развој на вокалната уметност и на проблематиката на вокалната интерпретација во европската музичка традиција, како и стекнување основен преглед на вокалната литература од сите епохи и жанрови.				
11.	Содржина на предметната програма: Грегоријански корал, среден век, ренесанса. Ран барок, почетоци на операта. Барокна литература: опери, миси, кантати, ораториуми. Глукова реформа. Литература од класицизмот: опери, песни, концертни арии и останати вокално-инструментални дела (Моцарт и неговите современици). Проблематика на интерпретација на горенаведената литература.				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, консултации, практична работа, анализа на нотни примери, слушање музика, самостојна работа, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+45= 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства)		

		- редовно извршување на домашните задачи - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување - теоретски тест <u>- препознавање звучен и нотен пример</u>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Начевски, Горан	Историја на вокалната уметност со литература	Авторизирани предавања	2012
		2.	Havlák, Lubomir (Хавлак, Лубомир)	Přehled písnove literatury (преглед на литературата соло песни)	HAMU Praha (ФМУ Прага, скрипта)	1998
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Муратовски, Фимчо Петренко, Петар	<i>Оперски приказни</i>	Скопје	2009
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 5			
2.	Код	1T135			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија, Етномузикологија, Пијано, Хармоника, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година/петти семестар Изборен: трета и четврта година во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навивнување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навивнување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.			
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како и capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.			
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови		
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	80 бодови	
	17.4.	Завршен испит	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ	

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација, јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 6			
2.	Код	1Д906-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Соло пеење 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнители соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како професионални хорски пејачи.				
11.	Содржина на предметната програма: - технички вежби по избор на наставникот - совладување соодветен репертоар (барокни композиции, соло-песни, композиции од македонски автори, слободен избор на оперски арии)				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+285 = 330			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)		15 часови *согласно одлука на ННУС
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање		285 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				

	17.1.	Тестови				/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				/
	17.3.	Активност и учество				10 бодови
	17.4	Завршен испит				90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една барокна композиција ✓ Една оперска арија по слободен избор ✓ Една композиција од македонски автор 4. Програмата се изведува на памет, освен барокната композиција, која, доколку не е арија од опера, може да се пее од ноти.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Вокално студио 2			
2.	Код	1Д532			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Оркестарско диригирање, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање: четврта година / осми семестар Соло пеење: трета година / шести семестар.	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф.м-р Борјан Цанев, проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Вокално студио 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основната цел и задача на предметот ВОКАЛНО СТУДИО првенствено е совладување на оперските партитури и изучување на комплетни оперски улоги, соодветни на видот на гласот на студентот и изучување на различни ораториумски форми (кантати, ораториуми, пасии, миси). На тој начин, преку изучувањето на оперската и ораториумската драматургија и практичните вежби најефективно и одблизу се запознава музичката оперска и ораториумска литература. Преку оваа предметна програма студентот (музичарот) треба да добие јасна претстава за процесот на подготовка на едно оперско или ораториумско дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед, оперни форми, практични вежби, основни поими за стил во оперното творештво и карактеристики на одделни стилови, изучување на делови од оперски улоги.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+40+20=90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		40 часови
		16.3.	Домашно учење - вежбање		20 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			20 бодови

	17.4	Завршен испит			80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот), покажана активност и совладување на предвидената наставна програма.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната оперска и ораториумска музичка литература од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, способностите и афинитетот на секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по соло пеење 2			
2.	Код	1Д442			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по соло пеење 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката по соло пеење како наука и да ги воведо во педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за соло пеење. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по соло пеење во музичко образовните институции во РС Македонија.			
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за соло пеење. Предуслови за изучување на соло пеењето. Специфики на почетната настава по соло пеење. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата по соло пеење. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата по соло пеење. Запознавање со специфичните дидактички принципи и постапки во наставата по соло пеење и нивна примена. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час.			
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од педагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, учење дома			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	90 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис</u> - Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација		
22.	Литература			

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cvejić, Nikola.	<i>Savremeni belkanto</i>	Beograd	1980
		2.	Cvejić, Nikola.	<i>Nijedan dan bez solo pjevanja</i>	Novi Sad	1994
		3.	Шуплевски, Драган.	<i>Хорско пеење</i>	Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на вокалната уметност и литература 2			
2.	Код	1Д602			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија, Етномузикологија, Композиција, Оркестарско диригирање, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Хорна, Труба, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година/шести семестар Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на вокалната уметност и литература 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со почетоките и историскиот развој на вокалната уметност и на проблематиката на вокалната интерпретација во европската музичка традиција, како и стекнување основен преглед на вокалната литература од сите епохи и жанрови.				
11.	Содржина на предметната програма: Почетоци и развој на италијанското белканто. Германска опера и појава на европските национални школи. Веризам. Феноменот на соло-песната, преглед на самостојни песни, збирки и циклуси од почетоките па до 20 век. Осврт кон македонското вокално творештво. Проблематика на интерпретација на горенаведените правци, епохи и жанрови.				

12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, консултации, практична работа, анализа на нотни примери, слушање музика, самостојна работа, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+15+45= 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување - теоретски тест - препознавање звучен и нотен пример			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Начевски, Горан	Историја на вокалната уметност со литература	Авторизирани предавања	2012
		2.	Havlák, Lubomir (Хавлак, Лубомир)	Přehled pisnove literatury (преглед на литературата соло песни)	HAMU Praha (ФМУ Прага, скрипта)	1998

		3.				
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Molnar, Dragana; Molnar, Aleksandar	<i>Mit, ideologija i misterija u tetralogiji Riharda Vagnera Prsten Nibelunga i Parsifal</i>	Beograd	2004
		2.	Муратовски, Фимчо Петренко, Петар	<i>Оперски приказни</i>	Скопје	2009
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 6			
2.	Код	1T136			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Музикологија, Етномузикологија, Пијано, Хармоника, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: трета година/петти семестар Изборен: трета и четврта година во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навивкување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навивкување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари				

	мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како а capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			80 бодови	
	17.4.	Завршен испит			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самовалуација, јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ЧЕТВРТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 7			
2.	Код	1Д907-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Гиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Соло пеење 6			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнители соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како професионални хорски пејачи.				
11.	Содржина на предметната програма: - Технички вежби (вежби за вокали, дишење, волумен и опсег на гласот, колоратурни карактери, технички колоратурни вежби, речитативи) - совладување соодветен репертоар (стари мајстори, соло-песни, слободен избор на оперски арии)				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+285 = 330			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)	15 часови *согласно одлука на ННУС	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	285 часови	
17.	Начин на оценување - Описно				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		Не положил	
		од 51 до 100 бода		Положил	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Вокално студио 3			
2.	Код	1Д533			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф.м-р Борјан Цанев, проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Вокално студио 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основната цел и задача на предметот ВОКАЛНО СТУДИО првенствено е совладување на оперските партитури и изучување на комплетни оперски улоги, соодветни на видот на гласот на студентот и изучување на различни ораториумски форми (кантати, ораториуми, пасии, миси). На тој начин, преку изучувањето на оперската и ораториумската драматургија и практичните вежби најефективно и одблизу се запознава музичката оперска и ораториумска литература. Преку оваа предметна програма студентот (музичарот) треба да добие јасна претстава за процесот на подготовка на едно оперско или ораториумско дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Оперни и ораториумски форми, практични вежби, основни поими за стил во оперното творештво и карактеристики на одделни стилови и изучување на делови од оперски улоги, национални оперни школи, поделба на операта по жанрови и запознавање со нивните основни карактеристики.				

12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+40+20=90 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	20 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
	17.4	Завршен испит			80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот), покажана активност и совладување на предвидената наставна програма.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната оперска и ораториумска музичка литература од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, способностите и афинитетот на секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по соло пеење 3			
2.	Код	1Д443			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по соло пеење 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката по соло пеење како наука и да ги воведо во педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за соло пеење. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по соло пеење во музичко образовните институции во РС Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за соло пеење. Предуслови за изучување на соло пеењето. Специфики на почетната настава по соло пеење. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата по соло пеење. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата по соло пеење. Запознавање со специфичните дидактички принципи и постапки во наставата по соло пеење и нивна примена. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од подагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, учење дома				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање		90 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			<u>За потпис</u> - Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Анкетни листови, самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cvejic, Nikola.	<i>Savremeni belkanto</i>	Beograd	1980
		2.	Cvejic, Nikola.	<i>Nijedan dan bez solo pjevanja</i>	Novi Sad	1994
		3.	Шуплевски, Драган.	<i>Хорско пеење</i>	Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lehmann, Lilli	Moja umetnost pevanja	Beograd	2004
		2.	Garsija, Manuel	Garsijina škola – kompletna rasprava o pevačkom umeću	Beograd	
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Сценски движења со танци 1
2.	Код	1Д501
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење <u>Изборен:</u> Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: Четврта година / седми семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Соња Здравкова Џепароска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Здобивање на базични знаења од областа на сценските игри. Изучување на историски игри присутни во оперските дела. Дефинирање на односот на телото во сценските поставки. Усвојување на односот на партнерите во изведбите во двојки и осврт на основните правила на етикеција во различни периоди и епохи. Изучување на сценските правила во време на изведбата.				
11.	Содржина на предметната програма: - Позиции и положби на телото во сценскиот простор; - Reverances од различни епохи и периоди; - Изучување на игри од различни епохи и периоди - Дефинирање на односот кон партнерката, групата во дадена сценска ситуација				
12.	Методи на учење: практично-демонстративна				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30=90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови
		15.2.	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање		30 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- присуство на 80% од вкупниот на фонд на часови - реализација на предвидените семинарски работи			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		студентско анкетање, самоевалуација, екстерна евалуација и др.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реденброј	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wood Melusine	<i>Historical Dances 12th to 19th Century</i>	Dance Books Ltd	1982
		2.	Васиљевна-Рожественская М	<i>Историко-бытовой танец,</i>	Искусство	1963
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Муратовски, Фимчо Петренко, Петар	<i>Оперски приказни</i>	Скопје	2009
		2.	Boucher François	<i>A History of Costume in the West</i>	ThamesandHudsonLtd.	1987
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на актерска игра 1			
2.	Код	1Д521			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло-пеење <u>Изборен:</u> Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: четврта година/VII семестар; Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3

8.	Наставник	вонр. проф. м-р Кристина Леловац		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Себеспознавање, остветување и ослободување на креативниот потенцијал на студентот, подготовка за сценска уметност како индивидуален и како колективен чин, усвојување на театарската терминологија.			
11.	Содржина на предметната програма: Етиката на театарот и изведувачот. Индивидуалност и колективност. Субјективна и објективна опсервација. Имагинација. Ориентација и координација. Сценско внимание. Пречки внатрешни и надворешни. Импровизација, индивидуална и групна.Имитацијата како можен почеток на креација. Во I семестар студентите ги совладуваат сите аспекти на сценското дејство во свое име, без развивање на драмски лик.			
12.	Методи на учење: интерактивна настава, самостојна работа, индивидуална работа со студентот, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење – задачи	15
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Редовност и етика на предавањата		10
	17.2.	Ангажираност на часовите		15
	17.3.	Индивидуална работа		15
	17.4.	Активно учество во колективниот чин		10
	17.5.	Други активности		10
	17.6.	Завршен испит		40
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2.Настап/ презентација на испитни вежби, етиди, импровизации, имтации и други соодветни сценскоизведувачки форми. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: Презентација на целокупната теоретско-практична индивидуална и колективна работа во текот на семестарот.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	интерна семестрална евалуација		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К.С.Станиславски	Етика	Алтера, Београд	1990
		2.	К.С.Станиславски	Самоизградба на актерот	Аз-Буки, Скопје	2003
		3.	Питер Брук	Празан простор	Лапис, Београд	1995
		4.	Raško V. Jovanović	Pozorište i drama	Vuk Karadžić, Beograd	1984
		5.	Keith Johnstone	Improvisation and the Theatre	Methuen, London	1987
		6.	Ričard Boleslavski	Gluma	GEA, Beograd	1997
		7.	Augusto Boal	Games For Actors And Non-Actors	Routledge, Taylor & Francis Group, London and NY	2005
		8.	Larry Silverberg	TheSanford Meisner Approach, Workbook One	Smith and Kraus, NY	1994
		9.	Sanford Meisner	On Acting	A Vintage Original	1987
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	K.S.Stanislavski	Moj život u umetnosti	Cekade, Zagreb	1988
		2.	Тодорка Кондова	Актерско мајсторство	Студентски збор, Скопје	1983
		3.	Uta Hagen	Respect for Acting	USA	2000
		4.	Sonia Moore	Training an Actor	Penguin Books	1979
		5.	Stephen Book	Book on Acting (Improvisation Technique)	Silman-James Press, LA	2002
		6.	Stella Adler	The Art of Acting	Applause Books, NY	2000
		7.	Viola Spolin	Improvisation for the Theater	Northwestern University Press, Illinois	1999

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Соло пеење 8			
2.	Код	1Д908-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	проф. м-р Марија Наумовска, проф. д-р Горан Начевски, проф. м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Соло пеење 7			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионални способности и вештини потребни за исполнителите соло-пејачи, како солисти во камерни, вокално-инструментални и оперски дела и како професионални хорски пејачи.			
11.	Содржина на предметната програма: - технички вежби по избор на наставникот - совладување соодветен репертоар (барокни композиции, соло-песни, слободен избор на оперски арии)			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, работа со корепетитор (уметнички соработник-пијано), практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+285 = 330		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Тимска работа со корепетитор (уметнички соработник – пијано)	15 часови *согласно одлука на ННУС
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	285 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една арија по избор ✓ Една композиција од славјански автор ✓ Композиции по слободен избор со вкупно траење од најмалку 30 минути, но не повеќе од 40 минути 4. Програмата се изведува на памет.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соло пеење, од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, педагошката оправданост, можностите и афинитетот за секој студент индивидуално.		
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
		3.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Вокално студио 4			
2.	Код	1Д534			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф.м-р Борјан Цанев, проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Вокално студио 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основната цел и задача на предметот ВОКАЛНО СТУДИО првенствено е совладување на оперските партитури и изучување на комплетни оперски улоги, соодветни на видот на гласот на студентот и изучување на различни ораториумски форми (кантати, ораториуми, пасии, миси). На тој начин, преку изучувањето на оперската и ораториумската драматургија и практичните вежби најефективно и одблизу се запознава музичката оперска и ораториумска литература. Преку оваа предметна програма студентот (музичарот) треба да добие јасна претстава за процесот на подготовка на едно оперско или ораториумско дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Оперни и ораториумски форми, практични вежби, основни поими за стил во оперното творештво и карактеристики на одделни стилови и изучување на делови од оперски улоги, национални оперни школи, поделба на операта по жанрови и запознавање со нивните основни карактеристики.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+40+20=90 часови			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	20 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
	17.4	Завршен испит	80 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот), покажана активност и совладување на предвидената наставна програма.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната оперска и ораториумска музичка литература од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата зависи од видот на гласот, способностите и афинитетот на секој студент индивидуално.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по соло пеење 4			
2.	Код	1Д444			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Соло пеење			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Весна Ѓиновска – Илкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по соло пеење 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со основните цели и задачи на методиката по соло пеење како наука и да ги воведо на педагошкиот процес преку активни познавања на педагогијата за соло пеење. Преку оваа предметна програма студентите треба да се оспособат за самостојно планирање, подготовка, организирање и практично изведување на наставата по соло пеење во музичко образовните институции во РС Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на развојот на педагогијата за соло пеење. Предуслови за изучување на соло пеењето. Специфики на почетната настава по соло пеење. Преглед на актуелните методи и пристапи во однос на почетната обука во наставата по соло пеење. Музичките способности и нивниот развој во текот на наставата по соло пеење. Запознавање со специфичните дидактички принципи и постапки во наставата по соло пеење и нивна примена. Негување на самостојноста во работата на ученикот. Форми на изведување и организација на наставниот час. Изведување на практична настава со ученици - почетници.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од подагошката практика, дискусии околу педагошките проблеми, учење дома				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	90 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис</u> - Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - познавање на обработените теми од предавањата и посочената литература				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cvejić, Nikola.	<i>Savremeni belkanto</i>	Beograd	1980
		2.	Cvejić, Nikola.	<i>Nijedan dan bez solo pjevanja</i>	Novi Sad	1994
		3.	Шуплевски, Драган.	<i>Хорско пеење</i>	Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lehmann, Lilli	Moja umetnost pevanja	Beograd	2004
		2.	Garsija, Manuel	Garsijina škola – kompletna rasprava o pevačkom umeću	Beograd	
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Сценски движења со танци 2			
2.	Код	1D502			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење <u>Изборен:</u> Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: четврта година / осми семестар Изборен: во сите	7.	Број на ЕКТС- кредити	3

		студиски години во летниот семестар			
8.	Наставник	Проф. д-р Соња Здравкова Џепароска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит Сценски движења I			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Здобивање на базични знаења од областа на сценско-националните игри. Изучување на карактерните игри присутни во оперските дела. Дефинирање на односот на телото во различни национални поставки. Изучување на основните сценски правила во време на изведбата, анализа на различните телесни поставки и ракурси во однос на сценските закони.				
11.	Содржина на предметната програма: - Поклонии, позиции и елементи од различни национални игри; - Изучување на карактерни игри во двојки; - Дефинирање на односот кон партнерката, групата во дадена сценска ситуација (преку конкретни сценски примери)				
12.	Методи на учење: практично-демонстративна				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30=90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- присуство на 80% од вкупниот на фонд на часови - реализација на предвидените семинарски работи		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		студентско анкетање, самоевалуација, екстерна евалуација и др.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Здравкова-Џепароска Соња	<i>Карактерни игри</i>	Југореклам	1998
		2.	Ткаченко Т	<i>Народни танец</i>	Искусство	1967
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Муратовски, Фимчо Петренко, Петар	<i>Оперски прикази</i>	Скопје	2009
		2.	Divinjo Žan	<i>Sociologija pozorišta</i>	BIGZ	1978
		3.	Покровски Б.	<i>Сотворение оперскогo спектаклѐ</i>	Д. Литература	1985

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на актерска игра 2			
2.	Код	1Д522			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло-пеење <u>Изборен:</u> Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: четврта година/осми семестар; Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Кристина Леловац			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од Основи на актерска игра 1 (1Д521)			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Работа во група, спознавање на театарот како колективен чин преку работа на етиди.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентот се среќава со драмски или драматизиран текст. Во зависност од структурата и индивидуалните можности и потреби на класата, наставникот го одбира материјалот за работа, кој може да има облик на монолози и дијалози или да биде колаж од кратки прозни целини. При доделувањето на задачите, наставникот тргнува од способностите и склоностите на студентите. За разлика од I семестар, вниманието е повеќе насочено кон вистинитоста на внатрешното дејство, и тоа врз туѓ авторски текст. Постепеноста во остварувањето на органично говорно и физичко дејство, односно патот од мислата кон емоцијата е методот на работа во овој семестар.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава, самостојна работа, индивидуална работа со студентот, консултации				

13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 = 90				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30	
		16.2.	Самостојни задачи		15	
		16.3.	Домашно учење – задачи		15	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Редовност и етика на предавањата			10	
	17.2.	Ангажираност на часовите			15	
	17.3.	Индивидуална работа			15	
	17.4.	Активно учество во колективниот чин			10	
	17.5.	Други активности			10	
	17.6.	Завршен испит			40	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 3 изостаноци) 2.Настап/ презентација на испитни вежби, етиди, импровизации, имтации и други соодветни сценскоизведувачки форми. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: Презентација на целокупната теоретско-практична индивидуална и колективна работа во текот на семестарот.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	интерна семестрална евалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К.С.Станиславски	Етика	Алтера, Београд	1990
		2.	К.С.Станиславски	Самоизградба на актерот	Аз-Буки, Скопје	2003
		3.	Питер Брук	Празан простор	Лапис, Београд	1995
		4.	Raško V. Jovanović	Pozorište i drama	Vuk Karadžić, Beograd	1984

		5.	Keith Johnstone	Improvisation and the Theatre	Methuen, London	1987
		6.	Riĉard Boleslavski	Gluma	GEA, Beograd	1997
		7.	Augusto Boal	Games For Actors And Non-Actors	Routledge, Taylor & Francis Group, London and NY	2005
		8.	Larry Silverberg	The Sanford Meisner Approach, Workbook One	Smith and Kraus, NY	1994
		9.	Sanford Meisner	On Acting	A Vintage Original	1987
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	K.S.Stanislavski	Moj život u umetnosti	Cekade, Zagreb	1988
		2.	Тодорка Кондова	Актерско мајсторство	Студентски збор, Скопје	1983
		3.	Uta Hagen	Respect for Acting	USA	2000
		4.	Sonia Moore	Training an Actor	Penguin Books	1979
		5.	Stephen Book	Book on Acting (Improvisation Technique)	Silman-James Press, LA	2002
		6.	Stella Adler	The Art of Acting	Applause Books, NY	2000
		7.	Viola Spolin	Improvisation for the Theater	Northwestern University Press, Illinois	1999